

Instelling van een Rijkspostspaarbank
(Postspaarbankwet 1954)

ONTWERP VAN WET

No. 6

WIJ JULIANA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is over te gaan tot vernieuwing van de wetgeving met betrekking tot de Rijkspostspaarbank;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel 1. Van Rijksweg wordt een postspaarbank ingericht. Zij is een rechtspersoon, gevestigd te Amsterdam en draagt de naam van Rijkspostspaarbank.

Artikel 2. Onze Minister van Financiën geeft algemene regelen met betrekking tot het beleid terzake van de werkzaamheid van de Rijkspostspaarbank als spaarinstelling.

Artikel 3. 1. Het beheer van de Rijkspostspaarbank, daaronder begrepen de uitvoering van het in artikel 2 bedoelde beleid, is opgedragen aan het Staatsbedrijf der Posterijen, Telegrafie en Telefonie.

2. De dagelijkse leiding van de Rijkspostspaarbank berust bij een directeur. Deze vertegenwoordigt de Rijkspostspaarbank in en buiten rechte voorzover de Directeur-Generaal van het Staatsbedrijf der Posterijen, Telegrafie en Telefonie zich die vertegenwoordiging niet heeft voorbehouden.

3. De directeur wordt bij afwezigheid of ontstentenis vervangen door een onderdirecteur.

4. De directeur en de onderdirecteur worden door Ons benoemd, geschorst en ontslagen op voordracht van Onze Minister, belast met de zorg voor de zaken van het Staatsbedrijf der Posterijen, Telegrafie en Telefonie en van Onze Minister van Financiën gezamenlijk.

Artikel 4. 1. De directeur staat onder de bevelen van de Directeur-Generaal van het Staatsbedrijf der Posterijen, Telegrafie en Telefonie aan wie hij terzake van de dagelijkse leiding verantwoording verschuldigd is.

2. Terzake van de uitvoering van het beleid, bedoeld in artikel 2, is de Directeur-Generaal voornoemd verantwoording verschuldigd aan Onze Minister van Financiën.

3. Onze Minister, belast met de zorg voor de zaken van het Staatsbedrijf der Posterijen, Telegrafie en Telefonie geeft algemene aanwijzingen ter nadere regeling van het bepaalde in het eerste lid van dit artikel.

Onze Minister van Financiën handelt insgelijks ten aanzien van het bepaalde in het tweede lid van dit artikel.

Artikel 5. 1. Behoudens het bepaalde in het vierde lid van artikel 3 zijn de voor het personeel van het Staatsbedrijf der Posterijen, Telegrafie en Telefonie geldende regelingen en voorschriften met betrekking tot benoeming, ontslag, bezoldiging, pensioen en verdere rechtspositie van toepassing op het personeel van de Rijkspostspaarbank.

2. Voor de toepassing van de in het eerste lid bedoelde regelingen en voorschriften wordt het personeel van de Rijkspostspaarbank

postspaarbank geacht personeel van het Staatsbedrijf der Posten, Telegrafie en Telefonie te zijn.

Artikel 6. Op de toestand en het beheer van de Rijkspostspaarbank wordt toezicht uitgeoefend door de P T T-raad.

Artikel 7. 1. Door de Rijkspostspaarbank wordt op bij algemene maatregel van bestuur te stellen voorwaarden gelegenheid gegeven tot het bij haar openen van een spaarbankrekening en het daarop rentegevend inleggen van gelden, alsmede tot het sluiten van andere spaarcontracten.

2. Mede kan op bij algemene maatregel van bestuur te stellen voorwaarden:

a. aan inleggers gelegenheid worden gegeven tot het verkrijgen — ten laste van hun tegoed — van inschrijving in een te hunnen name uit te geven Staatsschuldboekje, welke inschrijving in waarde en rente-opbrengst gelijk staat met een inschrijving in het Grootboek der 3 % Nationale Schuld en recht geeft op levering van een inschrijving in het Grootboek der 3 % Nationale Schuld of op overboeking van de waarde daarvan als inleg te hunnen name;

b. ten behoeve van inleggers bemiddeling worden verleend voor het aankopen van Nationale Schuld ten laste van hun tegoed;

c. de rente der onder a en b genoemde waarden als inleg op een spaarbankrekening worden bijgeschreven.

3. De rentevoet, de wijze van berekening van het rentebedrag, het maximum rentegevend tegoed en de gevallen, waarin de rentevergoeding kan worden beëindigd, worden bij algemene maatregel van bestuur vastgesteld.

4. Degene, te wiens name de inleg in het eerste lid bedoeld wordt gedaan, wordt als inlegger aangemerkt.

5. Bij het openen van een spaarbankrekening op naam van een ander kan het vorderingsrecht van deze worden beperkt door het stellen van een tijdsbepaling voor de uitoefening daarvan. Bij algemene maatregel van bestuur worden hiervoor nadere regelen gesteld.

6. Aan een aanvraag om terugbetaling op het tegoed wordt binnen veertien dagen, nadat de Rijkspostspaarbank gebleken is dat deze door of namens de rechthebbende is ingediend, voldaan.

Artikel 8. 1. De gehuwde vrouw kan zonder bijstand van haar echtgenoot op haar naam inleggen en — met uitsluiting van deze — terugbetaling verkrijgen van het te haren name staande tegoed.

2. De minderjarige kan zonder tussenkomst van zijn wettelijke vertegenwoordiger op eigen naam inleggen; hij kan evenzo terugbetaling verkrijgen, tenzij de wettelijke vertegenwoordiger zich hiertegen verzet.

Deze kan, nadat de minderjarige de leeftijd van 14 jaar heeft bereikt, geen terugbetaling meer vorderen dan na machtiging van de kantonrechter, die deze machtiging verleent, indien hem zulks in het belang van de minderjarige noodzakelijk, nuttig of wenselijk voorkomt.

3. Het ten name van een minderjarige staande tegoed valt niet onder het in artikel 361 van het Burgerlijk Wetboek bedoelde vruchtgenot.

4. De wettelijke vertegenwoordiger van een minderjarige is bevoegd ten name van de minderjarige een rekening te doen openen waarop het in het tweede en het derde lid bepaalde niet van toepassing is.

5. Het in het tweede en derde lid bepaalde is niet van toepassing op de boekjes bedoeld in artikel 438 onder d van het Burgerlijk Wetboek; terugbetaling van de daarop ingelegde bedragen en desverlangd van de rente geschiedt alleen met machtiging van de kantonrechter.

6. Van hem, die na overlijden van de inlegger uitbetaling verlangt, kan overlegging van een verklaring van erfrecht, af te geven door de kantonrechter of een notaris worden gevorderd.

7. Het tegoed van een inlegger kan na zijn overlijden worden uitbetaald:

a. indien hij ongehuwd en jonger dan 18 jaar was, aan zijn wettelijke vertegenwoordiger;

b. indien hij gehuwd was, aan zijn echtgenoot, tenzij binnen 1 maand na het overlijden aan de Rijkspostspaarbank bezwaren hiertegen kenbaar zijn gemaakt.

8. Het tegoed van een inlegger kan na het overlijden van zijn echtgenoot, ook indien dit tegoed in enige gemeenschap valt, aan hemzelf worden terugbetaald.

Artikel 9. 1. De Staat waarborgt de volledige nakoming door de Rijkspostspaarbank van de verplichtingen haar door of krachtens de wet opgelegd.

2. Elk jaar wordt ten laste van dat Hoofdstuk van de Rijksbegroting, dat op het Ministerie van Financiën betrekking heeft, een memoriepost inzake de in het eerste lid bedoelde garantie opgenomen.

Artikel 10. 1. Door de kantonrechter worden verklaringen en machtigingen, uitsluitend bestemd voor handelingen bedoeld in artikel 8, kosteloos afgegeven; de daarvoor nodige uittreksels uit openbare registers worden kosteloos verstrekt.

2. De stukken nodig voor handelingen, bedoeld in artikel 8, alsmede de volmachten tot het verrichten daarvan zijn vrij van zegel mits deze bestemming uit de stukken blijkt.

Artikel 11. De Nederlandsche Bank is de kassier der Rijkspostspaarbank en belast met de bewaring van alle aan de spaarbank toebehorende en door haar in pand genomen waarden.

Artikel 12. De Rijkspostspaarbank draagt zorg te allen tijde een bedrag van drie ten honderd rentegevende Nationale Schuld te bezitten, nominaal ten minste gelijk aan het totaalbedrag op Staatsschuldboekjes ingeschreven.

Artikel 13. 1. De Rijkspostspaarbank vormt een reserve. Bij algemene maatregel van bestuur wordt op voorstel van Onze Minister van Financiën en van Onze Minister, belast met de zorg van de zaken van het Staatsbedrijf der Posten, Telegrafie en Telefonie, gezamenlijk voor dit reservefonds een maximum vastgesteld.

2. Voordelige saldi van de jaarlijkse verlies- en winstrekening komen ten gunste, nadelige saldi in mindering van het reservefonds. Indien de winstrekening van enig jaar een nadelig saldo laat en dit het reservefonds overtreft, wordt het verschil geboekt ten laste van de Staat; het aldus geboekte verschil wordt in de eerste plaats uit de voordelige saldi van de volgende jaren gedelgd.

3. Aan de Rijkspostspaarbank vervalt het tegoed van een spaarbankrekening, indien in dertig kalenderjaren geen inleg is geschied, geen verzoek om terugbetaling is ingekomen en — indien een spaarbankboekje is uitgegeven — dit evenmin ter beschrijving van rente is ontvangen. Dit tegoed wordt aan het einde van het boekjaar ten gunste van het reservefonds gebracht.

4. Bestaat naast het tegoed een Staatsschuldboekje, dan vervallen het tegoed van de spaarbankrekening alsmede de inschrijving aan de Rijkspostspaarbank, indien de voorwaarden van het derde lid zijn vervuld en bovendien gedurende de daarin vermelde termijn geen aanvraag voor in- of afschrijving op het Staatsschuldboekje is ingekomen.

Tegoed en inschrijving als hierbedoeld worden aan het einde van het boekjaar ten gunste van het reservefonds gebracht.

5. In afwijking van het bepaalde in de voorgaande leden komen de exploitatiewinst over enig boekjaar en de toevoegingen, bedoeld in de leden 3 en 4, niet aan het reservefonds ten goede, voorzover tengevolge daarvan dit fonds aan het einde van het boekjaar het in het eerste lid bedoelde maximum zou overtreffen.

6. Het bedrag, dat tengevolge van de in het vijfde lid opgenomen regeling niet aan het reservefonds ten goede komt, wordt ten gunste van het in artikel 9 bedoelde hoofdstuk van de Rijksbegroting onder de middelen van het Rijk opgenomen.

Artikel 14. Alle rechtsoverdrachten terzake van schade, ontstaan door fouten of verzuimen bij de uitoefening van de dienst door de Rijkspostspaarbank vervallen door verloop van tien jaren na het begaan van de fout of het verzuim.

Artikel 15. Bij liquidatie van de Rijkspostspaarbank gaan alle goederen, rechten en verplichtingen van rechtswege over op de Staat.

Artikel 16. 1. Brieven en andere stukken, welke de dienst van de Rijkspostspaarbank betreffen, behoeven niet te worden gefrankeerd.

2. Voor de verzending van deze brieven en stukken wordt een jaarlijks door Onze Minister met de zorg van de zaken van het Staatsbedrijf der Posterijen, Telegrafie en Telefonie belast te bepalen bedrag uitgekeerd aan het Staatsbedrijf voornoemd.

Artikel 17. Maandelijks wordt in de *Nederlandse Staatscourant* een staat openbaar gemaakt, behelzende:

a. het totaalbedrag van de in de laatstvoorgaande maand in de Rijkspostspaarbank ingelegde en daaruit terugbetaalde gelden, alsmede het saldo van het tegoed op spaarbankboekjes op de laatste dag dier maand;

b. het nominaal bedrag van de in de laatstvoorgaande maand ingevolge artikel 7 voor inleggers aangekochte Nationale Schuld;

c. het totaalbedrag, dat in de laatstvoorgaande maand ingevolge artikel 7 in Staatsschuldboekjes is ingeschreven en van Staatsschuldboekjes is afgeschreven, alsmede het totaalbedrag, dat op de laatste dag dier maand in Staatsschuldboekjes stond ingeschreven;

d. het bedrag aan drie ten honderd rentegevende Nationale Schuld op de laatste dag der laatstvoorgaande maand in het bezit van de Rijkspostspaarbank.

Artikel 18. Jaarlijks wordt door de Directeur-Generaal van het Staatsbedrijf der Posterijen, Telegrafie en Telefonie aan Onze Ministers, belast met de zorg voor de zaken van het Staatsbedrijf voornoemd en van Financiën verslag uitgebracht over het gevoerde beheer van de Rijkspostspaarbank, dat aan de Staten-Generaal wordt toegezonden.

Artikel 19. Deze wet kan worden aangehaald onder de titel „Postspaarbankwet 1954”.

Artikel 20. 1. Deze wet treedt in werking op een door Ons te bepalen tijdstip.

2. Op dat tijdstip vervalt de Postspaarbankwet.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Financiën,

De Minister van Verkeer en Waterstaat,